nieuws

Duurzaamheid in de bouwsector: bakstenen uit koeienmest en isolatie uit hennep

nieuws

Het aantal initiatieven met biogebaseerde bouwmaterialen zit in de lift. De provincie Antwerpen plant een innovatiecentrum voor biogebaseerde bouwmaterialen op Kamp C in Westerlo. Vlaams minister van Landbouw Jo Brouns (cd&v) nam deze week een kijkje bij het ecologische huis van de toekomst, een huis dat volledig uit biobased bouwmaterialen gebouwd is. Behalve een verduurzaming van de bouw, biedt de ontwikkeling van bouwmaterialen uit landbouwgewassen ook mogelijkheden voor de Belgische landbouw.

12 SEPTEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 12 SEPTEMBER 2023 21:55

Lees meer over:
diversificatie

Vlaams Landbouwminister Jo Brouns en een schare aan bedrijven bezocht maandag The Exploded View Beyond Building op Kamp C in Westerlo. Het gaat om een woning met meer dan 100 biogebaseerde toepassingen en circulaire bouwtechnieken. Zo bestaat het isolatiemateriaal uit stengels van hennepplanten, de gevelsteen uit klei, en zijn de muurtegels vervaardigd uit maïs en vlasvezels.

Innovatiecentrum voor biogebaseerde bouwmaterialen

Het huis, een concept van Biobased Creations dat tot eind oktober in Westerlo is opgesteld en vervolgens naar een andere locatie verhuist, moet inspiratie bieden voor het gebruik van biobased bouwmaterialen, een praktijk die volgens experts aansluit bij duurzaam bouwen. Kamp C is hét centrum voor Duurzaamheid en Innovatie in de bouw. Behalve het tijdelijk huisvesten van het futuristische gebouw, organiseert Kamp C een reeks workshops en seminaries voor professionals uit zowel de bouw- als de agrarische sector.

Om innovaties in biobased bouwmaterialen en technieken een duwtje in de rug te geven, is er een innovatiecentrum voor biogebaseerde bouwmaterialen op Kamp C in ontwikkeling. Het is een initiatief van Provincie Antwerpen waar een investering van meer dan 900.000 euro mee gemoeid is. “We willen ons daarmee vooral op richten op startende en innoverende ondernemers die met biogebaseerde materialen aan de slag gaan“, verduidelijkt Antwerps gedeputeerde Kathleen Helsen, voorzitter van Kamp C. “We bieden hen een stevig netwerk aan, voorzien advies en opleidingen, creëren testomgevingen en kunnen samen op zoek gaan naar extra financiële ondersteuning om hun plannen te realiseren. Zo kunnen we nieuwe ideeën helpen ontwikkelen, produceren en opgeschaald op de markt brengen.”

Landbouwminister Brouns stelt dat Kamp C haarfijn aansluit bij de innovatieve traditie van Vlaamse bedrijven en instellingen. Hij ziet alvast veel mogelijkheden voor biogebaseerde bouwmaterialen. “We zullen alvast samen slimmer moeten zijn in het benutten van onze kostbare middelen en onze beperkte ruimte. Daarom zet de Vlaamse regering volop in op een circulaire economie en bouwsector, maar ook op de bio-economie waar we biomassa en reststromen hergebruiken en opwaarderen tot nieuwe producten.”

Bij het zien van het rondreizende huis wijst Brouns op het feit dat er al de nodige initiatieven bestaan. “De voorstelling hier vandaag geeft mooi weer hoe dat er heel concreet kan uitzien: gewassen en reststromen gebruiken om circulaire bouwmaterialen te maken. Dit kan zo mee een antwoord zijn in de transitie naar een duurzame samenleving, economie en landbouwsector.” Behalve een meerwaarde voor het klimaat, ziet hij ook kansen voor de landbouwer die met diverse gewassen een extra inkomen kan verdienen.

Mogelijke uitweg uit stikstofprobleem

Dat is ook de stelling van Marc Dillen, directeur-generaal van Embuild Vlaanderen, de brancheorganisatie voor bouwend Vlaanderen dat meer dan 10.000 leden-bedrijven vertegenwoordigt. Dillen en tal van bouwbedrijven, die zich oriënteren op biogebaseerde bouwmaterialen, waren ook aanwezig tijdens het bezoek van Brouns. “De Kempense zandgronden zijn zeer geschikt voor de hennepteelt, die hier voor boeren een mogelijk alternatief zou kunnen vormen voor veeteelt. Bij de teelt van hennep komt geen stikstof vrij”, preciseert Dillen de kansen voor de landbouw.

In het teken van duurzaamheid is er in de bouw de laatste jaren volop ingezet in de recyclage en het hergebruik van bouwmaterialen, vertelt hij. “Dat aandeel zal de komende jaren verder stijgen, maar het zal niet voldoende zijn om vraag naar bouwmaterialen te dekken.” Volgens de belangenvertegenwoordiger is er jaarlijks 35 tot 40 miljoen ton aan bouwmaterialen nodig, terwijl het volume gerecyclede materialen 15 miljoen ton bedraagt. “Dat verschil moet opgevuld worden met primaire bouwmaterialen en daar kunnen biogebaseerde bouwmaterialen zeker een rol bij spelen.”

Dillen noemt in eerste instantie de kalkhennep die in een vergevorderd stadium is om breed omarmd te worden door de bouwsector als isolatiemateriaal. Embuild Vlaanderen dringt echter aan op een certificering van de kalkhennep zodat ontwerpers ook bereid zijn deze mee te nemen in het ontwerp. Certificering, waarbij ook de CO2-voetafdruk meegenomen is, zou verder volgens hem kunnen helpen om kredietverstrekking bij banken mogelijk te maken. “Bij het afsluiten van leningen houden banken steeds meer rekening met de duurzaamheid van een bouwproject.”

The Exploded View Beyond Building eerder in Eindhoven

Mede door de eisen van de banken ligt er veel druk op de bouwsector om te verduurzamen. “Bij de lokale teelt van landbouwproducten komt er weinig CO2 vrij en er is ook relatief weinig transport vereist. Dat maakt van biogebaseerde bouwmaterialen een interessante optie”, zeg Dillen. Om er ter nuancering meteen aan toe te voegen: “Er moet bij de duurzaamheid van een bouwproject ook rekening gehouden worden met de technische duurzaamheid. Als een materiaal snel vervangen moet worden, is het ook niet duurzaam.”

Koeienstront als basis voor bakstenen

Behalve hennep, zijn er dus tal van andere landbouwgewassen of reststromen uit de landbouw mogelijk geschikt voor de bouw. Wat te denken van koeienstront? Het Nederlandse bedrijf CoolBricks legt zich toe op de productie van bakstenen uit landbouwafval en koeienmest. De uitvinders zeggen hun inspiratie gehaald te hebben uit India, waar huizen worden bepleisterd met koeienmest. Het recept van de bakstenen bestaat uit leem, verse koeienmest en resten van landbouwafval. Dat alles wordt onder hoge compressie met een handpers in blokken geperst waarna de blokken vervolgens drogen en uitharden. "Onze stenen moeten dus niet gebakken worden, in tegenstelling tot de traditionele bakstenen die dagenlang aan hoge temperaturen worden verhit. Dat zorgt voor een enorme uitstoot. Onze stenen hebben dat niet”, vertelt medeoprichter Emile Smeenk die aangeeft dat de bakstenen een levensduur van zeker 50 jaar hebben.

Bron: Eigen berichtgeving / VRT

Beeld: The exploded view

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada